

Revisorerna i Nordanstigs kommun

Nordanstigs kommun
Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktiges
presidium

2015-09-21

Revisionsrapport ”Översiktlig granskning av delårsrapport per 2015-06-30”

Revisionen har via KPMG genomfört en granskning inom ovanstående område.

Revisionen hemställer om att kommunstyrelsen lämnar synpunkter avseende de rekommendationer och förslag som lyfts fram i rapporten, företrädesvis de som framgår av rapportens sammanfattning.

Revisionen emotser svar senast den 21 december 2015.

För Nordanstigs kommuns revisorer

Sverker Söderström
Ordförande

Nordanstigs kommun

**Översiktlig granskning av
delårsrapport
Revisionsrapport**

KPMG AB
Advisory
2015-09-21

Antal sidor: 12

Översiktlig granskning Delårsrapport 2015 Nordanstig.docx

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål och balanskrav	1
1.2	Mål för verksamheten	1
1.3	Övriga rekommendationer	1
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte	2
4.	Avgränsning	2
5.	Revisionskriterier	3
6.	Ansvarig styrelse	3
7.	Metod	3
8.	Projektorganisation	3
9.	Anvisningar och styrdokument	4
10.	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	4
10.1	Bakgrund	4
10.2	Finansiella mål	5
10.3	Verksamhetsmål	6
11.	Delårsrapporten i övrigt	7
11.1	Innehåll	7
11.2	Balanskravet	7
11.3	Resultaträkning	7
11.4	Balansräkning	9
11.5	Kassaflödesanalys	9
11.6	Sammanställd redovisning	10
11.7	Kommunens verksamheter	10

1. Sammanfattning

Vi har av Nordanstigs kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2015-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL¹ bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.1 Finansiella mål

Det vid delåret prognostiserade resultatet uppgår till 1,7 mnkr vilket motsvarar 0,3 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och fastighetsavgift. Resultatmålet på 2 % bedöms därmed inte uppnås. Övriga finansiella mål bedöms uppnås. Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är förenlig med de finansiella mål fullmäktige beslutat om med undantag för resultatmålet, se avsnitt 10.2.

1.2 Mål för verksamheten

Vad gäller verksamhetsmålen som är beslutade för perioden 2015 – 2018 delar vi kommunstyrelsens bedömning att ytterligare insatser krävs. Vi vill dock, likt tidigare år, framhålla vikten av mätbara mål.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för en fortsatt utveckling av dessa processer, se avsnitt 10.3.

1.3 Övriga rekommendationer

Vi rekommenderar att anvisningarna utvecklas för att tydligare framhålla rutinerna för dokumentation, periodiseringar och avstämningar, se avsnitt 9.

Vi rekommenderar att delårsrapporten upprättas i enlighet med RKR:s rekommendationer, se avsnitt 11.1

Kommunen prognostiserar att balanskravet kommer att uppnås. Vi noterar att utan den jämförelsestörande intäkten i form av återbetalda försäkringspremier, s.k. AFA-pengar, på 4,6 mnkr hade balanskravet inte uppnåtts, se avsnitt 11.2.

Vi rekommenderar att kommunen framöver periodiserar semesterlöneskulden vid delårsbokslutet, se avsnitt 11.3.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen som beredande organ för budgeten verkar för att realistiska budgetar i balans kan fastställas, se avsnitt 11.3.

¹ Kommunallag (1991:900)

2. Bakgrund

Vi har av Nordanstigs kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2015-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

4. Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten 2015-06-30.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är saklighetsgranskad av Margareta Tamm-Persson, Ekonomichef, Björn Hylenius, enhetschef/ekonom samt Marianne Unborg, ekonom.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.
- Stickprovsvis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen.

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Kristoffer Bodin, kommunal revisor, under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor.

9. Anvisningar och styrdokument

I KRL framgår att kommunerna ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, d v s högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av fullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Nordanstig kommun har sedan ett antal år valt att förlägga delårsrapporten till den 30 juni bl. a. för att i tid hinna vidta åtgärder om så erfordras enligt de prognoser som redovisas. Själva dokumentet, delårsrapporten, utformas sedan något år via ett delegerat arbete i systemet Stratsys. Ekonomikontoret har utarbetat och distribuerat anvisningar⁴ för att styra upp förvaltningarnas arbete tidsmässigt och för att säkerställa kvalitén. Anvisningarna består till största del av en övergripande tidsplan samt mer detaljerade stoppdatum. Via stoppdatumen framgår vissa instruktioner kring avstämning och periodisering men utförligare information och riktlinjer saknas.

Kommentar

Vi anser att anvisningarna har förbättrats då nuvarande anvisningar tydligare behandlar processen kring delårsrapporten och inte övergripande mål och budgetarbete som föregående år. Vi anser dock att anvisningarna skulle kunna utvecklas ytterligare.

Vi rekommenderar därför att anvisningarna utvecklas för att tydligare framhålla rutinerna för dokumentation, periodiseringar och avstämmningar.

10. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

10.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

⁴ ”Anvisningar och tidplan för delårsbokslut 2015”, Ekonomikontoret, 2015-05-19.

10.2 Finansiella mål

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Resultat enligt delårsrapporten	Bedömning enligt delårsrapporten	Vår kommentar
Resultatet för år 2015 budgeteras så att resultatet ska vara 2 procent av skatter, generella statsbidrag och fastighetsavgift. Resultaten för år 2016 - 2018 budgeteras till lägst 2 procent av skatter, generella statsbidrag och fastighetsavgift.	Prognosen visar på ett resultat på 1 740 tkr.	Rött = Prognosen motsvarar 0,3 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och fastighetsavgift.	Prognosen är inkl. AFA-pengar.
Investeringsvolym 2015 får högst uppgå till årets avskrivningar + 5 000 tkr, dock högst 20 000 tkr. Ombudgetering från fg år + årets investeringsvolym får vara högst årets avskrivningar gånger två.	Prognosen för investeringar är 21 474 tkr. Prognosen för avskrivningar är 15 000 tkr.	Grönt = Målet bedöms kunna uppnås utan ökade insatser.	Ingen kommentar.
Soliditeten exklusive ansvarförbindelsen ska vara lägst 30 %.	Prognosen visar på en soliditet exklusive ansvarsförbindelsen för pensioner på 42,6 procent.	Grönt = Målet bedöms kunna uppnås utan ökade insatser.	Ingen kommentar.
Likviditeten skall vara lägst 100 %, dvs. omsättningstillgångarna skall vara högre än de kortfristiga skulderna.	Målet kommer att uppnås utan ökade insatser. Prognosen för likviditeten är 119 procent.	Grönt = Målet bedöms kunna uppnås utan ökade insatser.	Ingen kommentar.
Samtliga investeringar bör finansieras med egna medel.	Inga lån har tagits upp och inga lån planeras för att finansiera investeringar.	Grönt = Målet bedöms kunna uppnås utan ökade insatser.	Ingen kommentar.

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Resultat enligt delårsrapporten	Bedömning enligt delårsrapporten	Vår kommentar
Kommunen skall amortera låneskulden med minst 6 % per år.	Prognosen för amortering av låneskulden ligger på 9 procent.	Grönt = Målet bedöms kunna uppnås utan ökade insatser.	Ingen kommentar.

Kommentar om finansiella mål

Utifrån prognosen gör vi ingen annan bedömning än kommunstyrelsen när det gäller kommunens finansiella mål. Det är därför vår bedömning att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om med undantag för resultatmålet.

10.3 Verksamhetsmål

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten	Bedömning enligt delårsrapporten
Under 2015-2018 utveckla skolmiljöer som ger eleverna goda möjligheter att klara skolans mål utifrån elevernas förutsättningar.	Gult = Målet kommer att uppnås, men ytterligare insatser behövs.
Under 2015-2018 utveckla miljöer för attraktivt boende	Gult = Målet kommer att uppnås, men ytterligare insatser behövs.
Under 2015-2018 ska miljön och folkhälsan i Nordanstigs kommun succesivt förbättras.	Gult = Målet kommer att uppnås, men ytterligare insatser behövs.
Under 2015-2018 ska tryggheten bland kommunens invånare öka	Gult = Målet kommer att uppnås, men ytterligare insatser behövs.
Under 2015-2018 ska förutsättningarna för näringslivet att utvecklas i kommunen ska förbättras.	Gult = Målet kommer att uppnås, men ytterligare insatser behövs.

Kommentar om verksamhetsmål

Vad gäller verksamhetsmålen som är beslutade för perioden 2015 – 2018 delar vi kommunstyrelsens bedömning att ytterligare insatser krävs.

Vi vill dock i detta sammanhang, likt tidigare år, framhålla vikten av mätbara mål samt tillförlitliga underlag och mätmetoder, vilket är väsentligt för att kunna göra en bedömning av huruvida resultatet är förenligt med målen.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för en fortsatt utveckling av dessa processer.

11. Delårsrapporten i övrigt

11.1 Innehåll

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

RKR:s rekommendation 22 gäller från räkenskapsåret 2014. Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

Kommentar

Sammantaget bedömer vi att delårsrapporten följer RKR:s rekommendation 22 med några undantag. Under 4.1 resultaträkningen saknas en kolumn för helårsutfallet 2014. Under 5.1 redovisningsprinciper saknas ett tydligt övergripande uttalande om redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med årsbokslutet.

Vi rekommenderar att delårsrapporten upprättas i enlighet med RKR:s rekommendationer.

11.2 Balanskravet

I förvaltningsberättelsens avsnitt Kommunens ekonomi, delavsnittet 2.6.4 "Balanskravet" framgår att det prognostiserade resultatet innebär att balanskravet kommer att kunna uppnås.

Kommentar

Vi noterar att utan den jämförelsestörande intäkten i form av återbetalda försäkringspremier, s.k. AFA-pengar, på 4,6 mnkr hade balanskravet inte uppnåtts.

11.3 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2014-2015.

Kommunen:

tkr	Utfall året 2015-06-30	Utfall fg år 2014-06-30	Budget året	Prognos året
Verksamhetens nettokostnader	-244 437	-235 776	-502 378	-508 587
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	257 075	251 457	515 981	514 530
Finansnetto	-178	-281	-3 283	-4 203
Årets resultat	12 460	15 400	10 320	1 740

Jämförelser och nyckeltal för kommunen

Belopp tkr	Utfall 2015-06-30	Utfall 2014-06-30	Budget året	Prognos året	Utfall fg helår
Verksamhetens nettokostnader	-244 437	-235 776	-502 378	-508 587	-486 523
Varav jämförelsestörande	+4 576			+4 576	
Förändring % jämfört fg år	4 %			4,5 %	
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	257 075	251 457	515 981	514 530	501 583
Förändring % jämfört fg år	2 %			2,6 %	
Finansnetto	-178	-281	-3 283	-4 203	-2 579
Resultat	12 460	15 400	10 320	1 740	12 481
Verksamhetens nettokostnad inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag.	95 %	94 %	98 %	99 %	97 %

Delårets utfall per 2015-06-30 uppgår till 12,5 mnkr. Orsaker till att det prognostiserade resultatet blir betydligt lägre än utfallet vid delåret uppges vara bl.a. ökade kostnader under hösten i form av löneökningar, vikariekostnader, semesterlöner samt ökade inköp. Enligt uppgift kan en orsak också vara att verksamheterna lagt en försiktig prognos.

Det prognostiserade resultatet för helåret är 1,7 mnkr. Det är en avvikelse mot budget på -8,6 mnkr. I prognosen ligger en jämförelsestörande intäkt på +4,5 mnkr bestående av AFA-pengar.

Verksamhetens nettokostnader har utifrån årets prognos ökat med 4,5 % jämfört med fg års utfall samtidigt som skatteintäkterna endast ökat med 2,6 %. Om den jämförelsestörande intäkten på 4,6 mnkr exkluderas har nettokostnaderna ökat med 5,5 %. De verksamheter som visar på underskott är Vård och omsorg med -6,9 mnkr och Utbildning med -1 mnkr.

I årets budget finns en ospecificerad post på -50 mnkr i form av ett sparkrav på verksamheterna mellan 2015-2018. Under 2015 har kommunen fattat beslut om besparingsåtgärder på totalt 20 mnkr. Av dessa görs bedömningen att ca 10 mnkr kommer att realiseras under 2015 d.v.s. besparingar motsvarande 40 mnkr har ej genomförts.

Kommentarer

Vi noterar att det redovisade utfallet per 2015-06-30 är högre än det prognostiserade resultatet och att en orsak uppges vara ökade kostnader för semesterlöner under hösten. Vi anser detta vara en effekt av att kommunen inte periodiserar semesterlöneskulden vid delåret. Vi bedömer att detta har en betydande påverkan på det redovisade utfallet per 2015-06-30 och är därför tveksamma om utfallet ger en rättvisande bild.

Vi rekommenderar att kommunen framöver periodiserar semesterlöneskulden vid delårsbokslutet.

Vidare noterar vi att besparingskravet om 50 mnkr, som krävdes för att nå en budget i balans, inte fanns fördelade och preciserade vid tidpunkten för när budgeten fastställdes. Motsvarande gäller även omställningskostnaderna om 20 mnkr. Exklusive dessa visar budgeten på ett underskott om -20 mnkr. Vi är därför tveksamma till om budgeten kan anses vara i balans och/eller realistisk.

Beslutade besparingar beräknas för år 2015 att få effekt med 10 mnkr. Budgeterade omställningskostnader, 20 mnkr, kommer vad vi uppfattat inte att utnyttjas. Detta tillsammans med att pensioner och övriga personalomkostnader har blivit 6 mnkr lägre och att AFA-pengar har tillkommit med 4,5 mnkr ger ett positivt prognostiserat resultat.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen som beredande organ för budgeten verkar för att realistiska budgetar i balans kan fastställas.

11.4 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2014-2015.

Belopp i tkr	Kommunen			Koncernen		
	2015-06-30	2014-12-31	2014-06-30	2015-06-30	2014-12-31	2014-06-30
Balansomslutning	301 417	319 267	298 164	527 578	542 571	508 500
Redovisat eget kapital	154 276	141 807	144 726	195 606	180 323	175 201
Eget kapital inkl. ansvarsförbindelse	-105 331	-126 330	-141 907	-63 992	-87 814	-111 432
<i>Soliditet</i>	51,2 %	44,4 %	48,5 %	37,1 %	33,2 %	34,5 %
<i>Soliditet inkl. ansvarsförbindelse</i>	-35,0 %	-40,0 %	-47,6 %	-12,1 %	-16,2 %	-21,9 %
Omsättningsstillgångar	97 966	109 277	119 182	105 607	112 455	96 730
Kortfristiga skulder	63 627	93 451	68 602	82 762	112 347	71 292
<i>Balanslikviditet</i>	154 %	174 %	174 %	128 %	0 %	136 %

Kommentar

Från och med 2014 gäller RKR 11.4 och reglerna om komponentavskrivning för materiella anläggningstillgångar. Denna regel följer inte Nordanstigs kommun, men har enligt uppgift en plan för att införa komponentavskrivning under hösten. Upplysning om avvikande från rekommendationen finns i delårsrapporten.

11.5 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar har kassaflödesanalys samt hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Kommentar

Vi har inte närmare granskat kassaflödesanalysen.

11.6 Sammanställd redovisning

Enligt RKR:s rekommendation 22 ska den kommunala koncernens räkenskaper presenteras jämte kommunens om minst ett av nedanstående villkor är uppfyllda:

- De kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter, vilket omfattar såväl verksamhetsintäkter som skatteintäkter och statsbidrag, uppgår till minst 30 procent.
- De kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 procent av kommunkoncernens balansomslutning.

I kommunens sammanställda redovisning ingår tre av fyra helägda aktieföretag. Det är Nordanstigs Bostäder AB, Nordanstig Vatten AB och Nordanstig Fjärrvärme AB. Det fjärde företaget, Nordanstigs Fastigheter AB, ingår inte då omsättningen bedöms som obetydlig. Det finns även ett helägt kommanditbolag, Nordanstigs Ekoteknik KB, som ska likvideras.

Kommentar

Vi ser positivt på att delårsrapporten innefattar sammanställd redovisning. Vi har endast översiktligt granskat kommunens sammanställda redovisning och har inga kommentarer.

11.7 Kommunens verksamheter

I delårsrapportens avsnitt 3, Kommunens verksamheter, lämnas en relativt utförlig redovisning för verksamhet och resultat, en sammanfattande redovisning för koncernföretagen och en mer begränsad information om de så kallade Uppdragsföretagen.

KPMG, dag som ovan

Kristoffer Bodin
Kommunal revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor